

JAV ATSIKAKO GAMINTI RAKETA "SKYBOLT"

AMERIKA SUSIRŪPINUSI NAUJOMIS SOVIETŲ S-GOS ŽABANGOMIS KONGE

Albert Schweitzer prašo palikti Katangą ramybėje

NEW YORKAS. — Žinia iš laikinosios prezidento Kennedžio buveinės Bahamų saloj apie Sovietų Sąjungos kėslus atsigriebti Konge už nepasisekimus Kuboj buvo didelė staigmena ne vien britams, bet ir kitiems sąjungininkams.

Londono "Times" kritiškame vedamajame straipsny trečiadienį rašė, kad prezidentas Kennedy, pakisdamas jų premjerui pirmiausia Kongo problema, o ne Skybolt raketos klausimo sprendimą, norėjo išgauti visišką Anglijos pritarimą JT-JAV planui panaudoti prieš Katangą griežtas sankcijas. Anglija pritarianti Kongo-Katangos sąjungimo principui, bet vengia sankcijų. Amerikai vienai sankcijų imtis nepatogu.

Siūnčia karinę misiją

Adlai Stevenson antradienį posėdyje su U Thantu, bet pripažino korespondentui, kad jam nebuvo žinomas prezidento nusistatymas skubiai pasiųsti į Kongo karinę misiją ištirti, kuo Amerika turės padėti JT armijai Konge.

Misijos pirmininkas generolas Louis Truman trečiadienį susitiko New York'e su Stevensonu ir U Thantu. Jis vakare su 8 ekspertais išskrido į Kongo.

Amerika duos JT armijai daugiau ginklų, karinių medžiagų, net sprausminių naikintuvų, bet stengsis neįvesti savo karavių.

Pagal JT nutarimą, visa karinė ir ekonominė parama Kongui turi būti teikiama per šią organizaciją. Nutarimas buvo 1960 m. priimtas sustabdyti Sovietų ginklų, pradėtus siųsti Lumumbos valdžiai.

Adoula susidės su Maskva

Amerika laiko Kongo premjerą Adoulą remtinu žmogum, kaip nuosaikų politiką. Jis tačiau yra dideliuose politiniuose sunkumuose, nes negali prijungti atsiskyrusios Katangos provincijos. Per tai jis galės pakrypti į komunistų pusę arba gali būti išstumtas iš valdžios vadų ir užleisti vietą žuvusio Lumumbos šalininkams. Atseit, iškilų rimtas pavojus susikurti Sovietų satelitui Afrikos kontinente, kaip iš Kubos susikūrė SSSR karinė bazė Amerikos kontinente.

Schweitzer pasmerkė JV politiką

87 metų medicinos misionierius, filosofas, rašytojas, laimėjęs Nobelio taikos premiją, Dr. Albert Schweitzer pasmerkė Amerikos užsimojimą prijungti per Jungtines Tautas prie Kongo Katangą, kadangi pastoroji yra ekonomiškai reikalinga pirmajai.

Belgų laikraštis "La Dernier Heure" šis humanistas, gydas, žmogus jau 50 metų Afrikos džiunglėse (Gabone) netoli Kongo, patarė JT atsistoti savo taikos armijai, o Amerikai — neikišti nagų į Katangą.

Kongo kolonijinės imperijos nebėra, pasakė Schweitzer. Iš jos susikūrė dvi valstybės — Kongo ir Katanga — iš tautų ir tautelių, priklausiusių Belgų Kongui. Nė katra iš jų negali savintis antrosios dalies, nė katra neturi savitarpinių įsipareigojimų. Vienos dalies karas prieš antrąją dalį neturėtų pateisinimo.

IŠ VISO PASAULIO

P. Korėja grįš demokratijon

SEOUL, Pietų Korėja. — Revoliucinė kariškių valdžia nutarė grąžinti respublikai demokratine santvarką, civilių vyriausybę. Tuo reikalu buvo praves tas plebiscitas. Savaiame suprantama, didelė žmonių dauguma pasisakė už demokratinę santvarkos grąžinimą.

\$200 mil. atominėms bomboms

PARYŽIUS. — Prancūzijos parlamentas patvirtino vyriausybės prašymą paskirti dar \$200 milijonų atominėms ginklams gaminti. Finansų komisijos pirmininkams Louis Vallon užtikrino, kad mokesčiai nebus pakelti. Baigus karą Alžerijoje ir paleidus 234,000 kareivių, išdės turis pakankamai lėšų. JAV politikai sako, kad Nato gynybai būtų daug naudingiau, jei prancūzai šias milijonines sumas išleistų neatominiam apsiginklavimui.

Suėmė Senegalijos ekspremjerą

DAKARAS, Senegalija. — Mamadou Dia, dar prieš 3 dienas buvęs ministru pirmininku, buvo suimtas su savo draugais ir išstremtas į salą Atlantas, kaip Napoleonas. Jis apsupo parlamento rūmus pirmadienį pagąsdinti atstovus, kad jie nedrįstų pareikšti jo vyriausybei nepasitikėjimą. Prez. Senghor sutelkė didesnes armijos pajėgas ir premjero sukilimas buvo likviduotas. Netrukus bus paskelbtas plebiscitas patvirtinti parlamento nutarimą — padaryti prezidentą ne tik respublikos, bet ir vyriausybės galva. Prezidentas Senghor yra aiškus Vakarų draugas.

Brazilija išplės prekybą su SSSR

Isteigė specialų komitetą

RIO DE JANEIRO. — Vos tik išskridus JAV prezidento broliui Robert Kennedy po netikėto vizito namo, Brazilijos vyriausybė paskelbė, kad ji isteigė specialų komitetą išplėsti prekybą su Sovietų Sąjunga ir jos satelitais.

Komitetui vadovaus premjeras Hermes Lima. Tarp jo narių bus prekybos, finansų ministrai. Brazilijos ekonominiams išsivystymui reikalinga skubiai išplėsti prekybą ne tik su senomis, tradicinėmis rinkomis, bet kartu ieškoti naujų rinkų, sakoma vyriausybės pranešime.

Į klausimą apie JAV entuziastišką paramą JT planui atiduoti Katangos valstybę Kongui, filosofas atsakė: "Jokia užsienio šalis negali savintis teisę, kad ji turėtų priversti šias dvi nepriklausomas valstybes (Kongą, Katangą) pasiduoti viena kitai. Reikia stebėtis, kaip civilizauta valstybė gali aplamai tai daryti".

Prezidentą Kennedy (kairėje) Nassau mieste, Bahamų saloje, pasitiko Anglijos premjeras Harold Macmillan (dešinėje) ir ušienio reikalų ministeris lordas Home.

UŽ BELAISVIŲ PALEIDIMĄ F. CASTRO REIKALAUJA MEDICINOS INSTRUMENTŲ

Advokatas Donovan grįžo iš Havanos "optimistiškas"

MIAMI. — New Yorko advokatas James Donovan trečiadienį grįžo iš Havanos, vis dar be Castro galutinio žodžio apie 1,113 kubiečių belaisvių, invazijos dalyvių iškeitimą į maistą ir vaistus. Derybų tarpininkas Donovan tačiau yra optimistiškas dėl artėjančio susitarimo.

Jis grįžo su trim delegatais iš kubiečių invazijos belaisvių šeimų komiteto. Antradienį, jiems skrendant į Havaną, buvo tikėtasi, kad jie grįš su Castro parašu. Kai derybos artėjo prie galo, Castro pareikalavo, kad į mainų prekes, be maisto ir vaistų, būtų įtraukta rentgeno aparatai (X-Ray) ir kitokių medicinos instrumentų už tam tikrą sumą.

Laivas pasiruošęs į Kubą

AFL-CIO jūrinių transportų vadovybė trečiadienį pranešė, kad laivas "African Pilot" penktadienį ar šeštadienį išplauks iš Floridos į Havaną su maistu ir vaistais už \$52 milijonus, už kuriuos turėtų būti paleisti nelaimingosios invazijos belaisviai.

Dėl laivo išplaukimo dienos buvo tartasi su teisingumo departamentu. Jis baigiamas krauti Port Everglades uoste, kur lėktuvais ir traukiniais ateina suaukotų vaistų ir maisto produktų siuntos.

Vyriausybė nori padėti

JAV vyriausybė oficialiai nedalyvauja šių mainų derybose, bet mainus remia moraliskai, o gal pems ir materialiskai. Washingtone svarstoma mokesčių nuolaida Amerikos vaistų firmoms, suaukojusioms vaistų už \$25 milijonus.

Valstybės departamento spaudos skyriaus vedėjas Lincoln White nedavė atsakymo į korespondentų paklausimą, ar dailis maisto buvo paimita iš vyriausybės atsargos sandėlių.

Yra ir kitas planas; padengti geroką dalį mainų išlaidų iš CIA (centrinės špiunožo įstaigos) slaptųjų fondų, kurių negali sukontroliuoti nė pats kongresas. CIA buvo susispietę kapituliavę ir laikoma daugiausia atsakinga už kubiečių laisvės kovotojų likimą.

JV pripažino Jemeno revoliucinę valdžią

Arabų karaliai — nepatenkinti

WASHINGTONAS, D. C. — Jemeno revoliucinė valdžia susilaukė trečiadienį moralinės, diplomatinės paramos iš Jungtinių Valstybių, gavus iš jų pripažinimą.

Pirmosios valstybės, kurios pripažino perversmininkų valdžią, buvo Egiptas (Jungtinė Arabų Respublika) ir Sovietų Sąjunga. Jemeno revoliucija prasidėjo rugsėjo mėnesio pabaigoj. Karaliaus Mohamed Al Badr, vos tik įlipęs į sostą, buvo nuverstas armijos sukėlėjų. Jo nepagavo ir nenužudė, kaip buvo iš pradžių skelbta. Pabėgęs pas ištikimus kalnų tautelių karijus, jis suorganizavo stiprią armiją sostui atsiimti. Iki šio laiko savo tikslo nepasiekė, bet artios kovos tebevyksta.

Jį remia Saudi Arabijos ir Jordanijos karaliai ginklais ir kareiviais. JAV pranešimas apie revoliucinės valdžios (prezidento Sallal) pripažinimą, savaiame suprantama, sukėlė karalių Saud ir Husseino nepasitenkinimą.

JT nori sankcijų prieš Portugaliją

Afrikos-Azijos blokas kovoja už saviškių išlaisvinimą

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų pilnatis susirinkimas parago Saugumo Tarybą imtis sankcijų prieš Portugaliją už nenorą suteikti nepriklausomybę Angolos kolonijai.

Azijos, Afrikos tautų griežtą rezoliuciją parėmė Sovietų blokas, bet Amerika pasiliko tarp rezolucijos priešininkų. Ji buvo priimta 57 balsais prieš 14 (18 valstybių nu balsavimo susilaikė). Portugalija yra Nato narys. Amerika negalėtų teikti jai nei karinės, nei ekonominės paramos. Saugumo Tarybos dauguma atrodo rezolucijos nepatvirtins.

Jei patvirtintų, viena iš trijų Vakarų šalių (JAV, Anglija, Prancūzija) turėtų panaudoti veto teisę arba paukoti Nato sąjungininką, paskendusį kolonializmo rūpesčiuose.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Varšuvos aerodrome sudužo Lenkijos lėktuvas, leidžiantis po kelionės iš Bruselio ir Berlyno. Visi 32 žmonės, buvę lėktuve, žuvo.

Amerika įrengė vėl bateriją tarpkontinentinių balistinių raketų Atlas tipo. Šių raketų jau yra paruošta atominė bomba laidymui kiton pusėn Atlant 200. Minuteman tarpkontinentinės raketos (kieto kuro) statomos požeminėse bazėse.

Amerikos karinės misijos pasiuntimas į Kongo sukėlė didelį susibėgimą Prancūzijos vyriausybei. Ji netiki, kad Kongui greytų komunistų perversmo pavojus.

AV ambasadorius Arthur Dean pareiškė nusiginklavimo konferencijoj Zenevoj, kad jo vyriausybė nebetiki Sovietų žodžių ir nepasizadės nebandyti nuo ateinančių metų pradžios atominė bombų, jei nebus prieta susitarimo dėl tarptautinės inspekcijos.

Skerdynės kalėjime

Kaliniai nužudė 10 sargų, jų draugai atsikeršijo BUENOS AIRES. — Argentinos kalinių sukilimas buvo likviduotas tokiu pat brutališku būdu, kokiu jis prasidėjo.

Antradienį apie 400 kalinių iš 2,000 pradėjo maištą, norėdami išsilaužti, padedant draugam už kalėjimo sienos. Jie pagrobė įkaitais 20 sargų. Keletą iš jų nužudžius, kalėjimo valdžia nesuminkštėjo. Prieš pasiduodant trečiadienio naktį, jie buvo jau nužudė 10 sargų.

Nužudytųjų sargų draugai, nepaisydami vyresnybės prašymo, įsiveržė į kalėjimo patalpas, kur buvo susispietę kapituliavę maištinkai, atsikeršyti. Jie nušovė 23 kalinius. Kalėjimo viršininkas atsistatydino.

KENNEDY-MACMILLAN SVARSTO ANGLŲ APGINKLAVIMĄ POLARIS SVIEDINIAIS

Atominė povandeninių laivų gamimas būtų pigesnis ir tikresnis už problematiškąjį ginklų bombonešiams

NASSAU, Bahamų salos. — Trečiadienį prezidentas Kennedy ir ministras pirmininkas Macmillanas bandė surasti kompromisą Skybolt raketos programoj, bet per abu posėdžius jo nebuvo radę. Amerikos vyriausybės vadas laikosi nusistatymo, paremto nenusisekusiais bandymais, kad šios raketos programą reikia padėti į šalį.

Nikita palydėjo iki Kievo maršalą Titą

Iš Kinijos atšauks Sovietų Sąjungos prekybos atstovybę

MASKVA. — Nikitai Chruščevui taip norėjosi vis dar pasisnekti apie draugystę su Jugoslavijos diktatoriumi Tito, kad jam važiuojant po 2 savaitių namo, jis naujajį draugą palydėjo traukiniu iki pat Kievo.

Prieš išvažiuojant sveičui, Chruščevas suruošė antradienio vakarą didelį atsisveikinimo rautą. Sveičias iš kelionių po Sovietų Sąjungą (jis buvo nuvažiavęs iki buvusio Stalingrado, dabar vadinamo Volgogrado) galėjęs įsitikinti laudies nuosirdumu, draugiškumu jugoslavams, pasakė Chruščevas.

Apie Chruščevo-Tito draugystę buvo galima įsitikinti kad ir iš palydėjimo iki Kievo, Nikita parodė ypatingą pagarbą Titui, pakviesdamas jį pasakyti politinę kalbą aukščiausiosios tarybos susirinkime.

Visa tai turės dar daugiau pabloginti santykius su "broliais kinais", kurių akyste Titas tebėra toks pat komunisto eretikas, net išdavikas, koks buvo "brolių rusų" akyste Stalino, Molotovo laikais.

Anglai, turj diplomatinis santykius su Pekingiu, praneša, kad Sovietų prekybos misija Šanghaju krauna lagaminus kelionei namo.

Pastarosiomis savaitėmis Kinijoj buvo uždaryti 4 Sovietų konsulatai.

Šimtai policininkų saugoja Mona Lisa

Tūkstančiai buvo uoste, kaip Nikitai Chruščevui atvažiuos

NEW YORKAS. — Kai trečiadienį įplaukė į uostą prancūzų keleivinis laivas "France", visur šmižėjo policininkai, slaptosios tarnybos agentai, vandenį raižė pakrančių apsaugos kuteriai. Negana to, buvo pasiūta į uostą ir kareivių.

Tokio sąjūdžio New Yorkas nebuvo matęs nuo Nikitos Chruščevo atplaukimo laivu "Baltika" į JT susirinkimą. "France" laivu atplaukė besisypsanti Mona Lisa, vienas iš brangiausių Leonardo da Vinčio kūrinių. Jis yra apdraustas už \$116 milijonų.

Pirmoji Amerikos pora — J. F. Kennedžiai — išprašė iš De Gaulle, kad jis paskolintų paviekslą iš Louvro muziejaus trumpam laikui Washingtono meno galerijai.

Prašė paskolinti ir Chicago meras Daley Meno institutui, bet prancūzų kultūrinis reikalų ministeris Andre Malraux jau ir taip yra nepatenkintas, kad

Macmillanui yra gerai žinoma, kad be Amerikos finansinės pagalbos britai negalėtų šios raketos išbulinti, jei jų konstruktoriai ir būtų teisūs, girdami šio raketinio ginklo galingumą. Į programą jau įdėta pusė milijono dolerių ir dar reikėtų įdėti nuo pustrėčio iki trijų milijonų.

Laikas yra kitas brangus faktorius. Skybolt raketai išbulinti reikėtų dar dvejių metų, per kuriuos Amerika bus pasigaminusi šimtus tarpkontinentinių atominė raketų, skirtų smogimui atgal, jei Sovietai užpultų Ameriką ar jos sąjungininką.

Povandeninių laivų raketos Kol konferencija nepasibaigs, jokio oficialaus pranešimo apie derybų eigą ir susitarimą nebus paskelbta. Korespondentai šį tą apie sunkią derybų eigą patiria tik iš delegacijų narių.

Iš jų patirta, kad prezidentas pirmą pasitarimą dieną bandė atkalbėti Macmillaną nuo nepriklausomų atominė ginklų gaminimo. Siūlo planuoti kolektyvines Nato atominės pajėgas. Jei Macmillan liks prie savo, bus jam pasiūlyta ginkluotis atominiais povandeniniais laivais, kurie gali laidyti raketas pasislėpę po vandeniu ir pasiekti prieš taikinius už 1,500 mylių.

Amerika jau turi tokiems laivams ir patikimą atominį ginklą, Polaris raketą. Kiekvienas laivas gali jų pasiimti po 16, kai tuo tarpu bombonešis galėtų pasikalbinti papildvę tik vieną Skybolt raketą.

Darbičėiai darosi artimesni

Netruksta komentatorių, kurie mano, kad Washingtono vyriausybei darosi opozicinė darbo partija artimesnė, sukalbamėsnė, ir kad prezidentas nebeturi didelio intereso stiprinti nuolaidomis Macmillaną, kad jis nepralaimėtų ateinančių rinkimų.

Darbo partijoj visas kairysis žarnas yra nusistatęs prieš atominį apsiginklavimą. Partijos vadas Hugh Gaitskell jiems sakydavo, kad yra nemoralu kovoti prieš anglų atominį apsiginklavimą ir kartu tikėtis iš Amerikos atominė ginklų apsaugos, jei iškilų karas.

Kaip dabar atrodo, Amerika nebėra suinteresuota Anglijos atominiais ginklais. Priešingai, ji nori šiuos ginklus išlaikyti sav rankose, daugiausia — Nato komandoj, kurios viršūnėj sėdi taipgi jos generolas, turj lauktį paskutinio įsakymo iš prezidento.

De Gaulle sutiko paskolinti Mona Lisa Washingtonui. Puspenko šimto amžiaus senumo paveikslas galj nu kelionių nukentėti.

Tik snobai galj reikalauti, kad toks meno turtas būtų važinėjamas iš vietos į vietą, kol subyrės, sako A. Malraux arti-mieji.

Detroito naujienos

Pagerbta E. Paurazienė

Dalyvaujant beveik 300 žmonių, Erdvioje Kolumbo Vyčių gruodžio 9 d. vakare buvo pagerbta didžioji Detroito lietuvių visuomeninė Elzbieta Paurazienė. Pagerbimo banketas užtruko net 4 valandas: pirmas dvi buvo sodinami ir valgydinami banketo dalyviai, o kitas dvi tęsėsi kalbos, trumpa meninė programėlė, raštu atsiųstų sveikinimų skaitymas ir, pagaliau, pačios solenizantės kalba. Kaip aną savaitę reikėjo ilgo reportažo apie žurnalisto susirinkimą, bet turėjau jį trumpinti, taip šį kartą reikėjo ilgo reportažo apie E. Paurazienės pagerbimą, bet dėl prieškalėdinės laiko stokos turėsiu jį irgi kiek galėdamas trumpinti.

Didelėmis pastangomis svečius susodinusi, bet vistiek prie garbės stalo dar esant keiloms tuščioms vietoms, malda vakariene pradėjo svečius iš Čikagos kun. Albinas Spurgis. Po ilgai užtrukusios vakarienės ir prie garbės stalo svečių sudėčiai kiek pasikeitęs, iškilmingą dalį pradėjo banketo rengimo komiteto pirmininkas Matas Šimonis. Jis pristatė garbės sta-

lyvairias aukštąsias pareigas tose kuopose ėjo. Ona šližys Illinois RKM s-gros vardu dar kelius žodžius pridėjo.

Dr. V. Majauskas perskaitė Detroito miesto burmistro Jerome P. Cavanah telegramą, kuriuo apgalvestavo negalįs dalyvauti asmeniškai, bet prašė išklausti jo atsiųsto atstovo kalbą. Čia pakviestas jaunas, gražiakalbis miesto v-bos narys (councilman) James A. Brickley, pradėdamas prisipažinti, jog esąs airis ir negalįs prabilti gražia lietuvių kalba. Jis stebėjosi E. Paurazienės darbais, kuriuos sukaktuvininke atlieka be jokio atlyginimo, o tik tai artimos meilės vedama. Burmistro, miesto v-bos ir savo paties vardu linkėjo ilgiausių metų.

Buvo perskaityta eilė sveikinimo raštų, telegramų, jų tarpe buvo gen. Lietuvos konsulo, Čikagoje Petro Daužvardžio ir ponios Juzės Daužvardienės, ALto prezidento Leonardo Šimučio, Balfo reikalų vedėjo kun. Liongino Jankaus, eilės katalikiškų org-jų vadų.

Po dr. Adolfo Damušio žodžio, kuris sveikino Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos vardu, buvo pakviestas solistas Pranas Zaranka sudainuoti tris gražias liaudies dainas. Jį pianinu palydėjo muzikas Albertas Mateika. Zarankos balsas šį kartą nuskambėjo ypatingai maloniai ir susilaukė daugelio katučių. Tiek meninės programos ir tebuvo, bet ji publikai davė stiprybės tolimesnes kalbas klausyti. Čia vėl sekė keletas sveikinimo laišku, o po jų dr. V. Majauskas vieną po kito kvietė naujus sveikintuosius žodžius. Kun. M. Kundrotas, angliškai kalbėdamas, E. Paurazienę prilygino niujorkiškai Laisvės Statulai miniatiūroje. Rapolas Valatka sveikino Dloco vardu, Jurgis Mikaila — ateitininkų vardu. Pastarasis sukaktuvininkei suteikė staigmeną: ateitininkų ir prelato Tulabos Romoje pastangomis, jai buvo išrūpintas Apaštališkojo Sosto palaiminimas ir atitinkamą raštą p. Mikaila čia E. Paurazienei įteikė. Kazys Ražauskas sveikino Balfo 76-to skryčiaus vardu. Česlovas Stanulis — Inžinierių ir Architektų Detroito sk. vardu (čia jis dar priminė E. P. charakterizuojantį epizodėlį: kartą tarp sukaktuv. ir jo žmonos telefoniniam pasikalbėjimui užtruko, pastaroji paklausė: "Ar netrukdam brangaus laiko?" "Visai ne", E. P. atsakiusi, "kalbėdama aš dabar pjaustau burokėlius"). Dr. V. Majauskas pasveikino Amerikos Lietuvių Gydymojo Michigano sk. vardu, Vacys Urbonas — ALB Radijo klubo vardu, Stasys Garliuskas — Lietuvių Karuomenės Kūrėjų - Savanorių vardu.

Teisėjas J. P. Uvick patvirtino dr. Majausko teigimą, kad E. P. tikrai būtų gavusi ordiną, jeigu Lietuva šiandien būtų gyva. "Aš daug mažiau už E. P. esu nuveikęs ir tai tokį ordiną gavau...". Po kun. V. Stanevičiaus žodžio, visų banketo dalyvių sugiedotą "Ilgiausių metų" ir dr. V. Majausko užbaigtą kalbą, paskutinį žodį tarė pati Elzbieta Paurazienė. Ji jautriai dėkojo visiems iškilnių dalyviams ir ypač jų senegėjams. Sakė, kad jei ji pamils Lietuvą ir dirbusi lietuvių visą gyvenimą, tai pirmiausia "kalti" esą jos tėveliai, kun. Valaitis, kun. Fabijonas Kemėžis, p. Aleksandras Aleksis, p. nelė Matusaitė (ir dar, berods, porą pavardžių minėjo), kurie jos gyvenimo kelrodį savo laiku šia kryptimi nuvedė. Su asaromis prisiminė prieš porą metų mirusį savo vyrą Stasį Paurazį, kuris, būdamas plačių pažinčių ir suprasdamas jos darbų reikšmę, jai leides ir moraliai padėjęs. Pristatė savo sūnų Stasį su žmona, sūnų Dovydą, seserį ir tetą iš Čikagos ir dar keletą artimųjų giminių, kurie visi bankete dalyvavo. Baigdamas atsiprašė visus tuos veikėjus, kurie čia salėje yra ir kurių nėra, su kuriais dirbdama kada nors esanti juos įeidusi. Čia buvo išskaičiuota mano visos gerosios būdo savybės, bet nei vienos blogiosios. O jų aš turiu. Pirmiausia, džiūkišką užsispyrimą...". Tačiau visa, ką bloga kam padariusi, nedariusi iš blogos valios. Su asaromis akyse visiems dėkodomai, Elzbieta Paurazienė žadėjo ir toliau dirbti, kiek jėgos leis.

Šitiek keturių valandų banketo ir kalbų įspūdių. Iš to, kas parašyta, galima suprasti, kad visi kalbėtojai buvo nuosakūs ir laiko veltui nešiojo. Nė vienas ilgiau neužtruko kaip 5 minutes. Vistiek, turiniu buvo pasakyta labai daug. Gal kiek per mažai buvo išryškinti sukaktuvininkei atlikti darbai Balfo 76-me skryčiuje, kur jos pastangomis vien rinklavose sutelkta per 50 tūkstančių dolerių grynais pinigais. Niekas neįstare nei žodžio "šešiasdešimt", nors ne visi gal žinojo, kad 60-ties metų sukaktį E. Paurazienė švenčia.

Dr. V. Majauskas savo pareigą banketo metu atliko pasigėrėtina. To negalima pasakyti apie kitus šio plataus sukaktuvininkei minėjimo rengėjus. Iš aprašymo matome, kad sveikino žodžiu tik katalikiškos ir "neitralios" organizacijos, bet nei vieno atstovo nebuvo iš "kairės". Mačiau salėje liaudininkų šulius dr. Kazį Karvelį ir Antaną Narusevičių. Mačiau socialdemokratą ir SLA 352-sios kuopos pirmininką Antaną Sukauską. Ar jie buvo pakviesti kalbėti? Gaila, ne. O jie visi poniją Elzbieta vienodai gerbia, kaip ir kalbėje veikėjai. Man regis, kad sukaktuvininke būtų buvusi daug geriau pagerbta, jei būtų buvę leista ir jos bendradarbiams iš kairės ją viešai pasveikinti.

Naujųjų Metų baliuje studentų neskriaus

Dviem atvejais Detroito naujienose rašiau, kad studentams, norintiems dalyvauti LB rengiamame N. Metų sutikime reikės mokėti tik po 5 dol. (kai tuo tarpu šiaip visuomenė moka po 9 dol. asmeniui), bet kad studentams nebūs duodami alkoholinių gėrimai, LB Detroito apylinkės vadovybė prašo pataisyti sekancijai: studentai, sulaukę

21 metus amžiaus ir užsimokėję 5 dol., N. Metų sutikimo baliuje jokiū būdu nebus diskriminuojami. Valgius, gėrimus ir visa kita jie gaus taip, kaip ir kiekvienas nestudijuojantis balius svečias. Čia kaip tik LB vadovybė ir nori padaryti gražią mostą studijuojantiems ir visada pinigų trūkstančiam jaunimui, suteikdama progą dalyvauti šaujname baliuje už beveik pusę kainos.

Tikiu, kad šį atitaisymą pasiūnčiu nevelai. Vietų dar esama, o laiko tas laisvas veltas užimti dar irgi turime keletą dienų. Rengėjai nebus pasiskubinti visus, studentus ir ne studentus, kurie bendrame N. Meserį ir tetą iš Čikagos ir dar keletą artimųjų giminių, kurie visi bankete dalyvavo. Baigdamas atsiprašė visus tuos veikėjus, kurie čia salėje yra ir kurių nėra, su kuriais dirbdama kada nors esanti juos įeidusi. Čia buvo išskaičiuota mano visos gerosios būdo savybės, bet nei vienos blogiosios. O jų aš turiu. Pirmiausia, džiūkišką užsispyrimą...". Tačiau visa, ką bloga kam padariusi, nedariusi iš blogos valios. Su asaromis akyse visiems dėkodomai, Elzbieta Paurazienė žadėjo ir toliau dirbti, kiek jėgos leis.

SLA Detroito 352 kp. veikla

8. m. gruodžio mėn. 2 dieną buvusioje lietuvių svetainėje įvyko metinis SLA narių susirinkimas. Susirinkime dalyvavo apie 70 narių. Reikia skaityti, kad susirinkimas buvo gausus. Minutės tylos atsistojimų buvo pagerbti mirusieji kuopos nariai, Jurgis Kavalas ir Ona Kimbarauskas. Susirinkimo metu buvo duoti raportai valdybos bei komisijų. Kuopos p-kas savo metų veiklos pranešime trumpai perbeigo nuveiktus darbus, padėjo valdybos nariams už gražų bendradarbiavimą, o taip pat apgalvestavo, kad dėl susidėjusių asmeniškų aplinkybių pasitraukė iš fin. sekretorių pareigų Albertas Boreišis. A. Boreišis SLA Detroito 352 kp. valdyboje yra išbuvęs 9 metus, taip pat ir organizatorius, daug pasidarbavo susivienijimo labui. Artimai buvo susigvenęs su SLA nariais. Atsisveikinant susirinkusieji apgalvestavo netenkant gero fin. sekretoriaus, nes fin. sekretorių labai sunku gauti. Kuopos p-kas A. Sukauskas po trumpo žodžio A. Boreišiui už jo nuveiktus kuopoj darbus įteikė kuopos vardu kaipo simbolį kuklią dovanėlę.

Po to buvo pakviestas kalbėti p. A. Boreišis. Jis susijaudinęs savo kalboje pareiškė, kad susivienijimas jam esąs prie širdies, dar gyvendamas Europoje jis jau įdomavosi apie susivienijimą ir jo veiklą. Atvažiavęs į Ameriką, tuoj įstojo nariu ir beveik visą laiką buvo valdyboje. Taip pat pareiškė, kad kitos visos organizacijos gali greičiau likviduotis, bet Susivienijimas kaip toks gali išlikti gyvas ilgesnį laiką. Tuo pačiu kvietė visus į Susivienijimą įsirašyti. Be to, savo kalboje padėkojo visiems už bendradarbiavimą ir įteiktą jam dovanėlę. Atsisveikindamas pareiškė, kad jis išvykstas į Los Angeles ir tuoj pat persikels į Los Angelyje esančią kuopą.

Po to buvo tęsiamas susirinkimas, renkama nauja valdyba. Tikrumoje tai buvo patvirtinti visi buvusieji kuopos valdybos nariai, išskyrus finansų sekretorių A. Boreišį, kuris išvyksta į Los Angeles. Renkant fin. sekretorių susidarė sunkumų, nes niekas nenorėjo kandidatuoti fin. sekret. pareigoms, bet vistiek pavyko išrinkti.

Dabartinė 1963 metų Detroito 352 kuopos valdyba yra tokia: pirm. A. Sukauskas, vicepirm. P. Januška, užrašų sekret. A. Balchunas, fin. sekret. Z. Sukauskaitė, išdinininkas A. Grinjus, tris išdo globėjai, P. Vencelevičius, M. Balchunas ir M. Brazauskienė. Daktaras kvotėjas Dr. Miskinis, maršalka P. Valentinas. Susirinkimas vyko sklandžiai. Parengimo klausimas (parengimas įvyks sekancijai metais vasario 23 dieną), dėl stokos laiko, buvo atidėtas svarstyti sekancijame susirinkime. Kuopos metinis susirinkimas pasibaigė geroje nuotaikoje.

Pakeičiama susirinkimo vieta

SLA Detroito 352 kuopa susirinkimo metu nutarė kuopos

siogiai kreiptis į pavienius žurnalistus arba į Detroito žurnalisty valdybą, nurodydamas, kuriuose laikraščiuose norėtų savo parengimus aprašyti. Valdyba tarpininkaus ir nurodys, kurie žurnalistai ateis tai organizacijai į talką.

Žurnalistams privalo būti rezervuojamos tokios vietos, iš kurių jie galėtų parengimą gerai stebėti.

Kiti žurnalistai parengimuose dalyvaus tik kaip svečiai ir net prašomi parengimų metu nesutiks apie juos rašyti.

Detroito organizacijų žiniai

Pranešame visoms Detroito lietuvių organizacijoms, kad 8. m. gruodžio mėn. 2 d. Detroito žurnalistai vienbalsiai nutarė rašyti spaudoje tik apie tuos parengimus, į kuriuos jie bus pakviesti nemokamai dalyvauti drauge su savo žmonomis. Vienas žurnalistas parengimą aprašys tik viename iš šių laikraščių: Dirvoje, Drauge ar Naujienose.

Organizacijos gali pačios tie-

Naujienų administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir tu įsigyk bent keletą tokių draugų.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 Archer Ave., Chicago 32, Ill. • CL 4-4470

Each account up to \$10,000 is insured by Federal Savings and Loan Insurance Corporation - U. S. Agency.

Our Current Dividend Rate On Bonus Savings

OPEN AN ACCOUNT FOR \$100, OR ADD \$100 TO YOUR PRESENT ACCOUNT AND GET FREE GIFTS

Mon., Tues., Fri., 9 a.m. to 4:30 p.m.
Thurs., 9 a.m. to 4 p.m.
Sat., 9 a.m. to 4 p.m.
CLOSED WEDNESDAY

AUGUSTAS S. SALDUKAS, Prezidentas

POLISH HAM

PRODUCT OF POLAND

KIEKVIENAI PROGA!

Puikus skanėstas, vienodai tinkamas šeimyniškiems pietums ir vaišėms — neriebus, maistingas.

Importuotas tikras lenkiškas kumpis

garsiais pasaulėje vardais

ATALANTA — KRAKŪS — TALA

gaunamas patogiomis 2, 3, 4, 5 ir 7 svarų skardinėmis,

Taip pat paragaukite importuotos tikros lenkiškos

KUMPIO RULADOS,

gaunamos patogiomis 1 1/2 ir 3 svarų skardinėmis. Gabi šeimyninė visada pasirūpina tikrojo lenkiško kumpio, laimėjusio tik aukščiausios kokybės guminiams skiriamą ženklią.

Reikalaukite tikrojo lenkiško kumpio kaimyninėse mažose ar didelėse krautuvėse!

2 IRONING SURFACES IN 1!

PLUS... all Mary Proctor features including: Finger-touch infinite height adjustment... steam-vent top... contour curved legs... swivel front foot... easy-roll wheels. Sturdy, wobble-free throughout! Colorful turquoise top, glistening chrome legs.

MODEL # 60302 . . . . . 20 lbs.

Model 10801

FULL EVEN HEAT! — MARY PROCTOR AUTOMATIC IRON

Heats up faster! Clear-view heel for ironing in any direction. Designed for right or left hand ironers. Convenient "up-front" fabric dial. Lightweight... weighs only 2 1/2 lbs. Smart black handle, chrome cover. 115 volts, AC only. MODEL # 10801 Carton of 6 . . . 17 1/2 lbs.

GLASER'S FURNITURE & APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave. PROspect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

VALANDOS:

Pirmadien nuo 12 iki 8 po pietų
Antradien " 9 " 4 " "
Tretind. uždaryta visą dieną
Ketvirtadien nuo 9 iki 8 po pietų
Penktadien " 9 " 8 " "
Seštadien " 9 " 12:30 "

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus aptarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2 %

Anticipated Dividend on Investment Account

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue, Chicago 36 GRovehill 6-7575

KĄ KOMUNISTŲ AGITATORIAI PATYRĖ

Komunistinių pareigūnų Lietuvoje vykdomas propagandinis, agitacinis darbas vis vyksta su kliūtimis, vis ieškoma naujų būdų jį pagerinti, nusiskundžiama nesėkmėmis. Dabar, kaip pabrėžia "Komunistas" (11 nr.) Lietuvos komunistiniams agitatoriams jau nepakanka traukti žmones į politinio švietimo tinklą, versti juos klausyti paskaitų. Tas darbas — vadinamas politiniai masiniu — pasirodo, būtų veiksmingesnis, jei tie tūkstančiai agitatorių, propagandininkų glaudžiau bendrautų su eiliniomis žmonėmis, žinotų, kas jiems neišku, ką jie dar nepakankamai supranta. Reikia pasiekti eilinius žmones — nutarė LKP CK propagandos ir agitacijos skyrius ir jau atliko kai kuriuos bandymus.

Taigi, tie "ideologiniai darbuotojai" buvo pasiūti į kolchozus, jiems buvo pavesta stebėti kolchozininkų gyvenimą, poilsį, dalyvavimą visuomeninėje veikloje.

Jiems buvo pavesta išaiškinti, kaip vyksta kom. programos ir kt. dokumentų propagavimas ir pan. Tie partiniai pareigūnai dar turėjo stebėti, kaip kinta kaimo buitis, kiek dar gajos esančios vad. privačiasavininkiškos tendencijos, koks religingumo laipsnis, kaip kovojama su "buržuazinėmis atgyvenomis" ir pan.

Dabar tie partiniai stebėtojai

nudžiunga, patyrė, kad kaime vyksta pakitimas, kad kiaučių šėrikė teigianti, jog "nebus turtingas kolūkis, tai ir kolūkiečiams geriau nebus". Jiems vietoje ištyrus paaiškėjo, kad toji kom. programa ar įvairūs nutarimai toli gražu nepasiekia eilinių žmonių ir jie dažniausiai tų dokumentų nesupranta. Štai, Biržų raj. "Suostų" kolchozininkė M. Vokietienė pasisakiusi: "Viskas programoje puiku, bet dėl nuosavų namų, karvių, tai neišku. Kalba, kad prie komunistų juos atims, o kaip bus iš tikrųjų, niekas mums nepaaiškina".

Čia agitatoriai jau daro išvadą — dar ne visi kolchozininkai supranta net pačią komunistų sąvoką. Tai ir rodo, kad Lietuvos kaimiečiai vis dar pasiilkę privačios nuosavybės, agitatorių žodžiais, pas juos pasireiškiančios "privačiasavininkiškos tendencijos". Dar blogiau — tų pareigūnų nuomone, pas tuos kolchozininkus pasireiškianti "priešiškos propagandos įtaka". Koki būdu ir iš kur į Lietuvos kolchozus skverbiasi "priešiškos idėjos", partinis žurnalas nepaaiškina.

O kaip su birželio mėn. kaimų pakėlimais (už kolchozininkų pienu ir mėsos gamybą), jų atgarsių kolchozininkų tarpe? Vilkaviškio raj. "Žalgirio" kolchozininkė M. Suopienė atsakiusi, kad tokių priemonių reikėję žymiai anks-

Rytų Vokietijos policininkas su automatinio šautuvu stovi prie "Gėdos sienos", kurioje antikomunistai išsprogino didelę skylę.

čiau. Tad agitatoriai jau daro ne visai malonią išvadą — jau anksčiau reikėję stiprinti kolchozus, ligšiol per pilną ugdymo kolchozininkų iniciatyva.

Agitatoriai dar nusiskundžia, kad tie vargšai kolchozininkai "dar ne visuomet" supranta, jog jie pilnateisiai savo žemės šeimininkai... Bet kaip jie tai supranta, jei tas pats "Komunistas" čia pat nurodo, kad kolchozuose nesą pilnos demokratijos, kad su kolchozininkais nesitariama, jų nuomonės nepaisoma.

Toliau komunistiniai propagandininkai susirūpinę, kodėl, jų žodžiais, "dar kai kurių žmonių sąmonėje laikosi religiniai prietarai". Pasikalbėję su eiliniomis kolchozininkais, jie nustebę jų dažniais aiškinimais, kad netikintis vistiek nebūsiąs geras žmogus. Tie agitatoriai vėl prieštarauja, teigdami, kad dvasininkai, tai tokie patys žmonės kaip ir kiti ir juos smerkiant negalima smerkti religijos. Tačiau tikrovėje juk religija smerkiama. Pasirodė, pasikalbėjus su eiliniomis žmonėmis, kad jų didžiausia dalis tikinti iš tradicijos. Anot Vilkaviškio raj. "Arminių" kolchozininko P. Gaisrio: "Visi mes katalikai, norim, kad ir vaikai tokie būtų..." Kolchozuose apsilankę agitatoriai dar teigė, kad "užkietėjusių fanatikų" yra senesnio amžiaus žmonių tarpe, o buv. "buožės, banditai" (buv. laisvieji ūkininkai, partizanai, pogrindžio dalyviai) savo tikėjimu išreiškia nepasitenkinimą dabartine santvarka Lietuvoje. Kokios galutinės išvados, keliuose rajonuose pasikalbėjus su kolchozininkais? Religingumo klausimu, pasirodo, išvadą nepavykė padaryti, nes, girdi, čia reikalingi mokslininkai pagrįsti tyrimai.

Taigi, Vilniaus ar Kauno agitatoriai važinėja po kolchozus, atlieka tiriamąjį darbą, o kaip atrodo jų pokalbiai su žmonėmis, geriausiai pavaizduoja Jurbarko raj. "Gegužės Pirmosios" kolchozininkė O. Gurekienė: "Žiūrėk, kad atvažiuos, broliuk, toks pasipūtėlis, išsisis iš savo vežimo — lyg pasisveikins, pas-

Koliojasi puodas, kad katilas juodas

Nežinau, kaip bus paaiškintas žodis anonimas žodyne, kurį užsisakė mano senelis (gaila, kad ne prosenelis) ir kurį kada nors dar gausiu, bet Prof. Dr. Pr. Skardžiaus Lietuvos Kalbos Vadovas sako, kad tai yra "autorius nepasirašytas raštas ar spaudinys". Nieko ten nepasakyta apie pseudonimais pasirašytus raštus. Vadinasi, laikraščiuose iš viso anonimų nesti. Esti tik tikrais vardais ir pseudonimais pasirašyti raštai. Gi laikraščio raštų be parašo net ir ne žurnalistai neskaityt anonimais, nes žino, kad redakcijos po savo raštais parašų nededda. Bet Draugo žurnalistas (gal dar ir diplomuotas) Leo. Petitas per visą straipsnelį "Chicagos Žurnalistų Tarpe" (293 nr.) jaudinasi, kad "spaudoje pasipylė anonimai..." O gal jis pseudonimus laiko anonimais? Bet kaip tada su jo paties raštu? Kuo geresnis toks L. Petito parašas už, sakysim, A. Petito parašą? Ir tikrai, ar kartais pseudonimas skaitytojams nepasako daugiau už tikrą vardą? Lieka tik pakartoti žinomą priežodį apie katilą ir puodą...

Kitas susijaudinimo punktas, tai "iškreipti faktai". Kas juos kraipo? Kaip? Tiesa, pasitaiko laikraščiuose kartais neaiškiai, nefiksaliai, nepilnai ar vienpusiškai apibūdintų faktų. Bet, pažiūrėkime, ar pats ponas L. Petitas laisvas nuo tųjų nuodėmių? Štai jis rašo: "Del paskirų narių pasitraukimo paklausimų davė A. Cepulis". Bet kokių, kas į juos

atsakė, kaip, tai nei šnipšt. Arba vėl: "Izdin. Vyt. Zala-torius pranešė, kad grynais kasoje yra 40.03, p. ženklais 24 c., banke 686.52 dol.". O ar

pranešė, kiek buvo pajamų ir išlaidų? Toliau: "Pats pirmininkas asmeniškai dengė skyriaus išlaidas, kai kasoje trūko pinigų". Labai gražu, bet kur ir kaip buvo dingę tie pinigai, ar jau visi atgauti? Dar toliau: "Po to K. Petrauskas pasitartė rev. komisijos aktą, kuris su kai kuriomis pataisomis priimtas". Su kokiomis pataisomis? Kas jį pasirašė? Kada? Ir pabaigai: "Buvo balsų, kad tokius asmenis reikėtų išmesti iš sąjungos narių tarpo". Čia jau nieko neklausime, tik vienbalsiai pritarime: reikia būtinai išmesti, kad daugiau faktų nekraipytų. Trečias ir paskutinis punktas, tai apie spaudos banditizmą, spaudos banditus ir "juodąją ranką", kuri visur persekiojanti. Taip ir rašoma: "Visur čia yra "juodoji ranka"... Blogas reikalas su banditais, bet dar blogesnis su neaiškionimis dvasiomis, kurios ima vaidintis įvairių juodų rankų pavaldė. Čia jau nėra kito daktaro, kaip geras čeraniukas ar

pranešė, kiek buvo pajamų ir išlaidų?

Toliau: "Pats pirmininkas asmeniškai dengė skyriaus išlaidas, kai kasoje trūko pinigų".

Labai gražu, bet kur ir kaip buvo dingę tie pinigai, ar jau visi atgauti?

Dar toliau: "Po to K. Petrauskas pasitartė rev. komisijos aktą, kuris su kai kuriomis pataisomis priimtas".

Su kokiomis pataisomis? Kas jį pasirašė? Kada?

Ir pabaigai: "Buvo balsų, kad tokius asmenis reikėtų išmesti iš sąjungos narių tarpo".

Čia jau nieko neklausime, tik vienbalsiai pritarime: reikia būtinai išmesti, kad daugiau faktų nekraipytų.

Trečias ir paskutinis punktas, tai apie spaudos banditizmą, spaudos banditus ir "juodąją ranką", kuri visur persekiojanti.

Taip ir rašoma: "Visur čia yra "juodoji ranka"... Blogas reikalas su banditais, bet dar blogesnis su neaiškionimis dvasiomis, kurios ima vaidintis įvairių juodų rankų pavaldė.

Čia jau nėra kito daktaro, kaip geras čeraniukas ar

dvasių buities paslapčių žinovas.

Kriminalo sindikatas pašalinęs aldermaną

Tribune praneša, kad naujasis Chicagos kriminalo sindikato bosas Sam (Moe) Giancana privertęs "eiti į pensiją" 1-jo wardo aldermaną John D' Arco. Iš gengsterių nuginčiomis informacijomis, Giancana pasiūlęs D' Arco trauktis iš politikos ir nebekandiduoti perrinkimams. Giancana paveldėjo Chicagos gengsterių "sostą" iš "Big Tuna" Accardo. Nutarime pašalinti iš 1-jo wardo bosų D' Arco dalyvavę, be kitų, šie gengsterių galiūnai: Murray Humphrey, "Big Tuna" (Accardo), Frank Ferrara ir Gus Alex.

Vietoje D' Arco numatytas pravesti 1-jo wardo aldermanu Giancana giminaitis Anthony DeTolve, anksčiau tris terminus buvęs Illinojaus legislaturės atstovu, dabar jau ant-raj terminą esąs senatorium.

SKAITYK IR KITAM PATARĄ SKAITYTI "NAUJENAS"

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
Mažai dideli ir dideli - kraujasi kraujimo irankia
Stigų metų patyrimas - Stigų ir sąžiningas palarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
 2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Waltham 5-9209

NUFOTOGRAFUOSIME JŪSŲ VAIKĄ SU KALĖDŲ SENELIU

ir be jokio atlyginimo įteiksime jam tą fotografiją, jei vienas iš tėvų su vaiku gruodžio 15 ar gruodžio 22 dieną, nuo 9 val. ryto iki vidudienio atvyks į mūsų įstaigą.

Be to, 10 laimingųjų vaikų dar gaus vertingas dovanas.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
 Nemokamai vieta automobiliams.
 B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

4 1/2% **5%**

current dividend on investment bonus
 4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SASKAITAS.
 4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigai 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
 Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!
 Mutual Federal Bendrovė moka

4 1/2% dividendais už visas taupymo sąskaitas du kart per metus: gruodžio 31 ir birželio 30 d. d.

Pradėk taupyti šiandien saugioje lietuviškoje Bendrovėje!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 Chartered and Supervised by the United States Government
 2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
 Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.
 AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum
 Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: HAYmarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone MAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
in Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestiuose metams \$15.00	
pusei metų \$8.00	
tris mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	
Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams \$13.00	
pusei metų \$7.00	
tris mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	
Užsieniuose	
metams \$16.00	
pusei metų \$8.00	
vienam mėnesiui \$1.50	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestiuose metams \$15.00	
pusei metų \$8.00	
tris mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.	

APŽVALGA

Atžagareiviai ir liberalai tarp Amerikos katalikų

Šių metų gruodžio 8 d. savaitraštis "Nation" įdėjo įdomų straipsnį "Conflicts in American Catholicism", kurio autorius yra Russell W. Gibbons, iš profesijos žurnalistas, katalikų tarybos civilinėms teisėms ginti nacionalinis sekretorius ir katalikų socialinės akcijos konferencijos narys.

Gibbons rašo, kad tarp Amerikos katalikų, dvasiškų ir pasauliečių, reiškiasi dvi viena kitai priešingos srovės: kraštutinių konservatorių ir liberalų.

Kraštutiniai dešinieji vartoja net smurtu metodus prieš liberalus katalikus. Jisai pasakoja apie tokį atsitikimą:

"Spalio 15 d., Loyola universiteto patalpose Los Angeles mieste, grupė žmonių įsiveržė į Katalikų Tarybos Civilinių Laisvių organizaciją susirinkimą. Tarybos nacionalinis pirmininkas Thomas Francis Ritt vėliau apie tai pranešė: "Ultra dešinieji įsiveržė į mūsų organizacijos susirinkimą. Buvo piktai. Sulipė ant kedžių, jie šnekėjo ir rėkavo, neleidami tvarkingai vesti susirinkimo. To pasėkoje mes negalėjome susiorganizuoti, mitingas buvo suardytas ir pakriko."

Vadai triukšmadių, kurie išardė mitingą, esą nariai organizacijos, kuri vadinasi Kardinolo Midszentų Fundacija. Ji turi savo kuopelės katalikų parapijose Vidurvakariuose ir yra stiprus Kalifornijoje, kur jie yra žinomi kaip "Katalikų John Birch Draugija".

Kardinolas Midszentis, kaip žinia, yra Vengrijos katalikų

Kalėdų dovanos

Flortės kandelabras laimėjo šiaudinių ir prizą

Kalėdos yra dovanų dalinimo metas. Kai kurios dovanos pirktos. Kai kurios rankomis gamintos. Kai kurios laikinam pasidžiaugimui, kitos vėl ilgam vartojimui. Bet yra ir tokių dovanų, kurių grožis ir vertė niekada nesudyla ir nesunyksta, o visam laikui pasilieka giliai širdyje. Tai yra įvertinimas, pelnytas pagerėjimas.

Tokia dovana buvo apdovanojama Flora Viliute praėjusį sekmadienį gruodžio 16 dieną Jaunimo Centre, kur jos rankų kūrinys — "kandelabras" laimėjo šiaudinių kontesto pirmą prizą.

Kai mamytė paskaitė Naujienose, kad Jaunimo Centras ruošia lietuviškų šiaudinių kontestą, ji patarė Flortei stoti į kontestą. Kadangi Flortė ir mamytės kalėdinė eglutė kasetai yra šiaudinukais apdėtyta ir dar kiekvienam kambaryje nuo lubų sukinėtas pakabinti dideli, pagal atsiminimus Lietuvoje padaryti, šiaudiniai, buvo noras prisidėti prie kontesto ir padėti skatinti šio gražaus lietuvių liaudies kūrinio populiarumą.

Flora suvarstė iš baltų popierinių šiaudų išpūdingą keimari, kuris pilnai priminė kristalinius kandelabras, ko kiek kabo karalių rūmuose ir Jungtinių Valstybių Baltame Name. Savo kūrinį ji dar papuošė puikiais karoliais ir kabučiais, o mamytė iš savo pusės prisidėjo su iš bulvių, druskos, šiaudų ir blizgančių popierinių padirbtų tipinių lietuviškų koralių. Aš irgi prisidėjau su šiaudiniu, iš kviečių šiaudų suvertu.

Mes visos trys lietuvaitės nuvežėm savo šiaudinius į Jaunimo Centrą šeštadienį, ir lietuviškais kostiumais apsidėžiusios lietuvaitės mūsų kūrinius įrašė į kontestą ir pakabino Meno galerijoje šimtą kūrinių — ir ant virvelių, ir ant eglutės, pakabintus ir ant stalų išdėtus.

Tai lietuvių sugabumas ir skonio švelnumas, akims ir širdžiai neapsakomai malonus ir išpūdingas. Džiaugėmės, kad ir mes turėjome progą prie tokio reto spektaklio prisidėti.

Grįždamos namo sustojome restorane papiepti ir aš Flortės paklausia, ką ji darė su premijos pinigais, jei jos kandelabras laimėtų pirmą vietą? Kalėdų ūpas, kodėl ne-

pasvajoti kaip mažiems kūdikiams apie neprieinamus dalykus!

— Jei laimėčiau, būčiau pirksčiau gintarus; — svajinai atsakė Flortė. — Tada su gintarais, kaip tu su savo lietuvišku duonos raugu, pasi- jusčiau, jog esu tikriausia lietuvaite! —

Už tat kokia buvo linksmybė Flortei, kada vakare su mamyte nuvažiavusios mūsų šiaudinių parsivežti sužinojo, kad jos kandelabras laimėjo net pirmąją vietą ir premiją! Be to, lietuviški pasveikinimai, talento įvertinimas, linksmas nuosirdumas ir garbė, ir... lietuviški gintarai nebetojimoje atelyje.

Mamytė kvietinis šiaudinis garbės garbės paminėjimą, mamytės koralas nieko, bet daugelis lietuvių domėjosi ir tairavo, kaip mamytė juos padarė.

Taip išėjo šiaudinių kontestas mūsų šeimai. Dukrelėms prizai ir paminėjimai, o mamytė trūšas. Mes gavom vardą, bet garbė mamytė priklausė. Be jos nebūtų nei Viliučių, nei Viliučių šiaudinių, nei konteste dalyvavimo. Motinos visada pratę džiaugtis savo vaikų gražiais atsiekimais, ir taip žiūrint, net Kalėdos yra tik kita Motinos Diena.

Suzanna Viliute Schweer

Florida, utata!

Tai štai jums ir saulėtoji Florida...

Taip ji buvo vadinama iki gruodžio devyntosios, o nuo gruodžio dešimtosios — Florida utata! Susilaukėm šalčio. Bet tai tebebuvo tik pradžia. Gruodžio vienuoliktąjį parėjo tikras šaltis.

Centrinėje Floridoje turėjome tik kiek daugiau negu 19 laipsnių auksčiau nulis, o norint kad ledai kiek pradėtų tirpti, reikia daugiau nei 32 laipsnių...

Tai buvo tileria Ledų Gadynė. Kiemė pastatyta baliejuje ledo pluta buvo viso colio storumo. Tai vis jūs chiegiškiai kalti! Kai tik šaltis Chicagoje nusileidžia žemiau nulis, tai būtinai savo sparnų galais pasiekia ir Florida. Čia turio galvoje centrinę Florida, kur bebuvo nebe daug daugiau nulis, ir visi sulindome po patalą.

Šalčio rekordai užklupo visą Florida, o Florida tik tada yra Florida, kada apie Kalėdas visur gėlės žydi. Kai vasara Floridoje gėlės žydi, niekas nesistebė, nes vasarą jos žydi net Archangelske!

Šiandien Florida bėra Florida tės vardo. Jos grožį šalčiai nušlavė, nebekalbant, kiek nuostolių pridarė, ypač citru sodams. O kai apelsinų oda priša-

Chicagos Lietuvių Taryboje

Ruošiasi minėti Vasario Sešioliktąjį

Penkto dienio vakare gruodžio 14 d. įvykusiame CLT susirinkime plačiai apsvaistyta, kokią programą sudaryti ateinančiai Vasario 16 atžymėti. Pirmininkas teisėjas Alfonsas Wells nušvietė Vasario Sešioliktos dienos, kaip Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dienos, reikšmę. Susirinkimo dalyviai patiekė daug sumanymų ir pasiūlymų dėl programos tai dienai sudarymo. Aptarus bendrai, nutarta pavesi valdybai smulkiai paruošti ir paskelbti Vasario 16-sios šventės programą. Šventės rengiama sekmadienį vasario 17 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje, prie S. California ir Marquette gatvių.

Nutarta išsiuntinėti kvietimus visoms lietuvių organizacijoms, kad dalyvautų šios didžiosios lietuvių tautos šventės minėjime, ir kad prisidėtų su aukomis.

Taip gi prašoma, kad tos organizacijos, kurių yra pasikeičę valdybų nariai, jų vardus ir adresus atsiųstų Chicagos Lietuvių Tarybos egzokutyviam sekretoriui p. J. Skorupskui šiuo adresu: J. Skorupskis, 1634 S. 50th Avenue, Cicero 50, Ill.

Aukas prašoma siųsti C. L. Tarybos išdinkno vardu: A. Valonis, 2201 W. Cermak Rd. Susirinkimas praėjo darbingai ir darniai. K. C.

la, jos nė rakalis nebenuleptu.

Ypač gailla Orlando apylinkių su milžiniškais vaismedžių sodais. Kiek tos moterys čia pridėjo vargo, gelbėdamos savo gėles, kurias tik su didele meile ir ilgą darbu buvo užauginusios. Išgirdusios per radiją ganda, kad ateina šaltis, puolė kas kuo turėdama savo gėlynus dangstyti, o kada kita rytą dangčius nuėmė, tai rado vietoje gėlių ištižusias lėpėš.

Pasirodo, net Miami pasilikė be gėlių.

Tiesa, Florida šaltis kasmet Kalėdoms aplanko, bet šiemet Florida jo vizito ilgai nepamirš. Aš jau čia penktą žiemą praleidžiu, bet tokios, kaip ši dar nebuvo. Betūko pusės pėdos sniego. Bet viskas prašina, ir pakentėje pora mėnesių sulauksim, kada ir Floridoje pradės žaliuoti. Pustapėdis

D. Kuraičio kelionės įspūdziai

Laukai kalnuoti, bet jie apsidinti įvairiais medeliais ir apstėti javais. Mane vežęs šoferis tvirtino, kad senovėje, prieš porą tūkstančių metų, šie laukai buvo derlingi. Jie buvo apstėti ir apsidinti aljominis, granatomis ir įvairiaisiais vaismedžiais. Bet kai kraštas pateko į arabų rankas, tai viskas nugyventa. Medžiai išdžiūvo, krūmus ozkos nuraškė, o laukuose ir paprasčiausias pienės nustojė augusios. Ne tik sodus, bet ir laukus reikia prižiūrėti, jei nori, kad jie žaliuotų.

Pasitaikė gana įdomus šoferis. Jis mokėjo angliskai, kurį laiką gyveno Anglijoje, buvo britų kolonijose, tai su juo buvo lengva ir įdomu pasikalbėti. Kalba prasidėjo apie gyvenimą naujoje valstybėje ir apie sugyvenimą ir kaimynais. Pradžioje, kol ėjo kovos su arabais, tai visos žydų jėgos buvo nukreiptos prieš tautos priešus. Daugelis manė (jį tarpe ir mane vežęs šoferis), kad karui pasibaigus prasidės taikus ir ramus gyvenimas, kad kiekvienas atliks savo pareigą ir visi bus patenkinti. Bet tai nebuvo. Izraelio valstybėje prasidėjo nesupratimai, kaip ir kiekvienoje didesnėje žmonių grupėje. Šoferis šitai, samprotavo ir skundėsi:

— Kaip gali laukti gero, jei vieno tėvo ir tos pačios motinos du vaikai yra skirtingi? Vienas vaikas geras, tėvus gerbia

ir viską daro, kad gyvenimas eity geru keliu. Tuo tarpu jo brolis nieko nepaiso, tėvus niekina, juos išnaudoja ir visai nenori dirbti — atlikti jam reikalingiausių pareigų?

Toliau, jau perėjęs į tarptautinius reikalus, jis man pasakojo?

— Arabai dar ir šiandien tebevaikščioja taip apsiirę, kaip jie vaikščiojo Saliamono laikais. Paskutinių keturių tūkstančių metų įvykiai jiems nieko nesako, per šiuos šimtmečius jie nieko neiškoko. Kaip gali su jais bendradarbiauti? Jie dar ir šiandien tebevalvoja saliamoniškai, tuo tarpu mes visi žinome, kad taip jau negalima gyventi.

— Per tuos šimtmečius jie galėjo šiuos kalnus apsidinti įvairiaisiais vaismedžiais, pašlaitėse galėjo sodinti daržoves, o kalvose būtų derėję brandūs javai. Jiems reikėjo prasivesti irigaciją, kaip ją visur buvo pravedę romėnai. Zydams užteko dešimt metų, kad sužaliuotų šie laukai ir slėniai. Arabai dabar vaikščioja geris žalius laukais ir pasakoja vienas kitam: — "Žiūrėk, ką žydų lietus padarė!" Tai ne žydų lietus, bet žydų prakaitas. Ar manote, kad arabai pasėkė žydus? Ar manote, kad jie bando "žydų lietus" pasigaminti? Nieko panašaus. Jie atsiseda naujai pasodinto lapuočio šešėlin, atkiša praeivinių rankų ir prašo "Bakšy, bakšy". Tai reiškia — pasigaitėk, duok auką. Aukos prašyti, tai ne produktingą darbą dirbti.

Priminiau vežikui, kad ir pas juos yra kolektyvinių ūkių, kaip ir komunistinėje Rusijoje. Pasiteiravau, kaip jų kolektyvai veikia.

— Pas mus yra kolektyvinių ūkių, bet mūsų kolektyvai skiriasi nuo rusiškųjų, kaip diena skiriasi nuo nakties, — atgijęs pradėjo pasakoti mano šoferis. — Mūsų kolektyvai yra savanorių kolektyvai, tuo tarpu Rusijoje arba rusų pavergtuose kraštuose ūkininkai kitos išeities nėra, kaip eiti į kolūki. Komunistinėje valstybėje ūkininkas turi mirti badu, jeigu jis nenori eiti į kolūki, tuo tarpu Izraelyje kiekvienas ūkininkas gali bet kur eiti ir duoną užsidirbti.

— Be to, mūsų kolektyvo darbininkai yra to ūkio savininkai. Jie patys dirba, jie patys ir savo darbo produktus parduoda laisvoje rinkoje. Rusijoje, nespėjo ūkininkai javus nuvalyti, atvažiuoja komunistas ir išsiveža visą derlių. Jeigu ūkininkai nenori derliaus duoti, tai tą derlių valstybės policija prievarta išsiveža. Izraelyje niekas derliaus neliečia. Patys kolektyvo darbininkai derlių parduoda patogiausiu laiku. Rusijoje javų kainas nustato komunistinė valdžia, Izraelyje kainas nustato laisvoji rinka. Rusijoje iš kolūkių žmogus be valdžios leidimo negali pasitraukti. Jeigu kuris, nepakentęs baisaus išnaudojimo vis dėlto pabėga, tai jis persekiojamas, jam neliečia dirbti kitoje pramonės šakoje, jam neliežiama kitur

apsigyventi. Tuo tarpu Izraelyje kolektyvo narys bet kada gali iš kolektyvo išeiti, savarankiškai iskuoti arba kitokiu amatu verstis.

— Pas mus kolektyvus tvarko demokratiškai rinkti kolektyvų pareigūnai. Rusijoje, Pabaltijo kraštuose, Ukrainoje, Gruzijoje ir kitur kolektyvų vadus paskiria kompartijos parinkti žmonės. Izraelyje kolukiams vadovauja žemės ūkio reikalus žinantieji specialistai, Rusijoje kolūkiams vadovauja partijai ištikimi klapčiukai, dažniausia dirbti tingintieji žmonės.

Būčiau galėjęs ir aš vieną kitą dalyką pasakyti apie Lietuvoje įvestus rusiškus kolchozus, bet pamačiau, kad mano šoferis daugiau žino, negu aš.

— Ar nebūtų gerai, jei Nikita atsiųstų būrį savo kolūkininkų į Izraelį, kad jie žmonės pasimokytų, kaip demokratiškai galima ir žemės ūki organizuoti išnaudoti? — paklausiau šoferis.

— Būtų gerai, bet Nikita pavergtų žmonių neišleis, — tuojau atsakė šoferis.

— Kodėl! — paklausiau.

— Kai jie atvažiuos į Izraelį, tai vėliau nenorės grįžti namo.

— Bet išvažiavusieji rusai juk grįžta namo, — jam pasakiau.

— Grįžta, bet ne visi... Jeigu Rusijoje nepasiliktų jų šeimos ir artimieji, tai dar mažesnis jų skaičius grįžtų. Nikitai nerū-

pi savo pavaldinius mokyti. Jam svarbu, kad jo klausytų.

Jeigu neskaityti graikų ir turkų, tai sutiktas žydas šoferis buvo vienintelis žmogus, kuris Rusijos komunistus labai gerai pažino. Apie Rusiją jis man pripasakojo įvairių dalykų. Priminė daug pavyzdžių, koks bausis antisemitizmas Rusijoje buvo Stalino laikais. Yra daug antisemitizmo ir prie kukūruzinuko Nikitos. vivo pamatai namams padėti prieš 55 metus. Ypač greitai miestas pradėjo plėstis.

Dan Kuraitis (Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštis "Naujiena"

Dar žiais metais knygu rinkoje pasirodys naujauisioji Dan Kuraičio knyga

MAGIŠKOJU KILIMU I VILNIU

336 puslapiai. — Kaina \$3.00

Daugelis Amerikos lietuvių jau skaitė Kuraičio įspūdzius "Naujienu" atkarpoje. Jeigu kas norėtų šventiui progai šią knygą padovoti savo pažistamiems, tai atsineš 33.00 "Naujienu", gaus paties autoriaus autografo egzempliorių. Čekius arba Money orderius reikia siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS

INDIVIDUALUSIS ŠOKIS

Po sėkmingo pasirodymo š. m. sausio 14 d. Valeišaitės studija pasivaidina Čikagos visuomenėi š. m. lapkričio 18 d. Jaunimo Centre. Programos dalyvių sąrašą figūroja berniukas Romas Kronas ir 11 mergaitė. Galima laukti, kad vyrų pusrutulis atėjęs labiau domėsis išraiškos šokiau. Kol kas tik sunkumų kilnotojai paklinoja baterijas.

Spektaklio buvo 3 dalys: 1. Sventoji naktis (dangiškosios linksmybės), 2. Karnavalas (žemiškosios linksmybės) ir 3. gimnastika (mokinukų rūpesčiai).

1. dalis suvaidinta, grojant Arcangelo Corelli koncerto Arcangelo Corelli seimam teko atlikti Vivace — Grave, stambiems angelams Alegro, mokytojai Adagio, smulkesiems angelukams Vivace, studijos visumai Largo.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

KALEDŲ DOVANOS
Graziausias importuotas Kalėdų dovanas, kaip kristalus, sidabrus, porcelianus ir kitokius rasiše
TRANSATLANTIC GIFT SHOP
3342 So. Halsted St.
Chicago 8, Illinois

GAUTA NAUJŲ PREKIŲ DOVANOMS

- Latkrodžių visokių nuo \$5.00
- Akordėnų visokių nuo \$35.00
- Rašomų mašinų įvairių nuo \$45.00
- Suvamų mašinų įvairių nuo \$35.00
- Auksinių plunksnukočių nuo \$4.00
- Odos dirbinių nuo \$2.00
- Kristalo ir kitų prekių daugybė.

Sias prekes galima čia pat pasiūsti į Lietuvą.

Dėl informacijų kreiptis
J. KARVELIS
3322 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois
YArds 7-0677

Siuntinių išsiuntimas
ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50 Čia viską rasite, kas tik siuntiniam reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuve, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk.)

Knyga — geriausia dovana Kalėdoms

TIEMS, KAS NORI ŠVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SILOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, **ATSIMINIMAI IR MINTYS**, 336 pusl. \$5.00
2. Juozas Liudžius, **RAŠTAI**, 246 pusl. \$3.00
3. M. Zolčenka, **SATYRINĖS NOVELĖS**, 199 pusl. \$2.00
4. M. Gimbutienė ir kiti, **MAŽOJI LIETUVA**, 327 pusl. \$3.00
5. K. B. Kraučūnas, **LIETUVOJU TAKELIU**, 178 pusl. \$2.00
6. Dr. V. Sruogienė, **LIETUVOS ISTORIJA**, 947 pusl. \$10.00
7. Prof. V. Biržiška, **SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA**, du tomai 207 ir 225 pusl. \$2.00 ir \$3.00
8. Prof. V. Biržiška, **ALEKSANDRYNAS**, 430 pusl. \$7.50
9. Sr. Kairys, **LIETUVA BUDO**, 416 pusl. \$5.50
10. Paulius Galunė, **LIETUVIŲ LAUDIŲ MENAS**, 301 p. ir 174 piešiniai. \$8.50
11. Kipras Bielinis, **PENKTIJI METAI**, 592 pusl. \$6.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, **DANTYS**, 158 pusl., minkštasis viršelias \$2.00, kietasis \$4.00
13. Juozas Švaistas, **PETRAS ŠIRVOKAS**, 228 pusl. \$2.00
14. Antanas Baranuskas, **THE FOREST OF ANYKŠČIAI**, N. Rasteno vertimas, 40 pusl. \$2.00
15. Mikas Petrauskas, **EGLE ŽALČIŲ KARALIENE** \$5.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Bridgeporto biznieriiai

Ben Norbutas, turintis vyriškų drabužių krautuve, 3404 So. Halsted St. yra savo krautuve pripildęs naujomis prekėmis Kalėdų dovanoms kaip tai: įvairiais marškiniais, žaketais su pamašalu, odinėmis pirštineis, veltinėmis skrybelėmis, vilnonėmis kelnėmis ir kitokimis įvairiomis vyrų aprangos prekėmis. Lietuviai kviečiami aplankyti čia gimusį lietuvį Norbutą ir pasirinkti reikalingų prekių Kalėdų dovanoms. Norbuto krautuve yra Bridgeporto pačiame centre.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo Jack Faulknerį laikraščio sporto korespondentai išrinko geriausiu šiu metų futbol treneriu.

CICERO

Priešmetiniai susirinkimai
Gruodžio mėnesį įvairios organizacijos atlaiko savo priemonines susirinkimus, išsirenka valdybas ir, taip sakant, nustato gaires savo tolimesnei veiklai.

Štai Draugystė Lietuvos Kareivių turėjo savo priešmetinį susirinkimą gruodžio 16 d. Kadangi tai buvo sekmadienis, tai susirinko nemažai narių, kad galėtų sėkmingai užbaigti visus šiu metų reikalus ir atverti "naują lapą" 1963 metams.

Buvo nemažai kalbėta ir tartasi dėl visokių reformų. Tačiau apie reformas lengviau yra kalbėti, negu jas vykdyti. Tad nieko konkretaus ir nebuvo nutarta. Visi jaučia, kad lietuvių organizacijų ateitis nėra džiuginanti. Prieš penkiasdešimt metų mes buvome jauni ir mūsų sukurtoms organizacijoms ateitis atrodė šviesi, nes su naujų narių gavimu nebuvo jokių keblumų.

Visai kas kita yra dabar. Nariai susenėjo ir jų pačių skaičius vis mažėja. Vadinas, juo tolyn, juo silpnėsės darosi organizacijos.

Lyg ir nuklydau į šalį, paliesdamas kitas organizacijas. Grįžkime prie "Kareivių". Susirinkime pasisakyta prieš auklojamą įvairiems tikslams (Alti, Balfui ir kt.). Vadinas, pasisakyta, prieš dalyvavimą lietuvių veikloje.

Galia, labai galia, nes tai reiškia merdėjimą...
Susirinkime visus sukretė pranešimas, jog du iš stipriausių narių yra ligoninėje ir kovoja su mirtimi. Visi linkime jiems pasveikti.

Tai vis mūsų bėdos senesius metus palydint, ir kas tu bėdų neturi. Tačiau, tikime, jog Naujieji Metai bus šviesesni. Tad visiems linkmyms Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų!
K. P. Deveikis

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ
Uteniškų klube
Klubo priešmetinis susirinkimas įvyko gruod. 11 d. Dirlikio salėje, Jonui Balčini pirmininkaujant ir visai valdybai dalyvaujant. Pirmiausia atsistojimu pagerbtas miręs ilgametis klubo narys Antanas Jonikas. Prieš protokolą ir valdybos raportus, pirmininkas pranešė, kad šeštadienį po Naujų Metų sausio 5 dieną įvyks Dirlikio salėje, 4500 S. Talman ave., šio klubo metinis parengimas ir paprasė išrinkti rengimo komisią ir darbininus.

Uteniškų klube
Klubo priešmetinis susirinkimas įvyko gruod. 11 d. Dirlikio salėje, Jonui Balčini pirmininkaujant ir visai valdybai dalyvaujant. Pirmiausia atsistojimu pagerbtas miręs ilgametis klubo narys Antanas Jonikas. Prieš protokolą ir valdybos raportus, pirmininkas pranešė, kad šeštadienį po Naujų Metų sausio 5 dieną įvyks Dirlikio salėje, 4500 S. Talman ave., šio klubo metinis parengimas ir paprasė išrinkti rengimo komisią ir darbininus.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ
Uteniškų klube
Klubo priešmetinis susirinkimas įvyko gruod. 11 d. Dirlikio salėje, Jonui Balčini pirmininkaujant ir visai valdybai dalyvaujant. Pirmiausia atsistojimu pagerbtas miręs ilgametis klubo narys Antanas Jonikas. Prieš protokolą ir valdybos raportus, pirmininkas pranešė, kad šeštadienį po Naujų Metų sausio 5 dieną įvyks Dirlikio salėje, 4500 S. Talman ave., šio klubo metinis parengimas ir paprasė išrinkti rengimo komisią ir darbininus.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ
Uteniškų klube
Klubo priešmetinis susirinkimas įvyko gruod. 11 d. Dirlikio salėje, Jonui Balčini pirmininkaujant ir visai valdybai dalyvaujant. Pirmiausia atsistojimu pagerbtas miręs ilgametis klubo narys Antanas Jonikas. Prieš protokolą ir valdybos raportus, pirmininkas pranešė, kad šeštadienį po Naujų Metų sausio 5 dieną įvyks Dirlikio salėje, 4500 S. Talman ave., šio klubo metinis parengimas ir paprasė išrinkti rengimo komisią ir darbininus.

Uteniškų klube
Klubo priešmetinis susirinkimas įvyko gruod. 11 d. Dirlikio salėje, Jonui Balčini pirmininkaujant ir visai valdybai dalyvaujant. Pirmiausia atsistojimu pagerbtas miręs ilgametis klubo narys Antanas Jonikas. Prieš protokolą ir valdybos raportus, pirmininkas pranešė, kad šeštadienį po Naujų Metų sausio 5 dieną įvyks Dirlikio salėje, 4500 S. Talman ave., šio klubo metinis parengimas ir paprasė išrinkti rengimo komisią ir darbininus.

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

A. ABALL ROOFING CO.

STOGAI: taisomi, nudęgutuojami ar padaromi nauji. Gulstai ar izumbūs.

KAMINAI: valomi, pataisomi ir apcentuojami. Įtaisomi nauji dūmtraukai.

MES APTEPAME gulsčius stogus valakiniu (fiber) asfaltu ir duodame 5 metų garantiją.

- Darbas garantuotas
- Nebina susemukimų
- Pilnai apdrausta
- Nemokamas įvertinimas.

A. ABALL ROOFING CO.
3925 W. Roosevelt Rd.

Jei norite pigiai ir gerai padaryto darbo, telefonukite
LA 1-6921

HEATING CONTRACTORS

Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujose namuose.

CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442

Juozas Zemaits OL 6-0412 ir Victor Skade ST 8-9272

A. ABALL ROOFING CO. MES GERIAUSIAI DIRBAME MIESTE

Ištaisau lietaus vandeniu nutekėti vamzdius, varinius ir lydinto nerūdijamo metalo. Nereikia dažyti. Dengiu naujus stogus, taisau, nudęgutuojau senus. Išvalau, pataisau ir apcentuojau kaminius.

Ištaisau naujus dūmtraukius. Visas darbas garantuotas. Kainos žemiausios, įvertinimas veltui. Esame pilnai apdrausti. Dirbame žiemos metu.

Jei norite gerai atliktu darbu, telefonukite
ABALL ROOFING CO.
LA 1-6047 arba RO 2-8778

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšildytiniai nemokami.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiečiuose.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VT 7-3447.

NEBRANGIAI TAISOME alyvos, gazo, anglių furnusus, štokerius ir visas šildymo sistemas. Įkainavimas veltui. Darbas garantuotas.

ALEKSANDRAS GERULIS
3625 West 64th Place
Reliance 5-2541

Išrinkta knygų patkirtinimo komisija ir paskirti po \$10 Naujienoms ir Sophie Barcus bei Margaucio radijo valandų leidėjoms už sveikinimus su Naujaisiais Metais. Dovanos įteiktos poniai Adelė Burba.

Buvo pasiūlyta tą pačią valdybą palikti kitems metams ir valdybai sutikus pasilikti, pasiūlymas vienbalsiai užgirtas.

Juozas Jusevičius
žiobėvįgži-g

Respublikonai rinks Benjamina Adamowskį

Respublikonų centro komiteto sąrašą sudarymo grupė (slate makers) 7 balsais prieš 2 indorsavo lenką Benjamina Adamowskį savo partijos kandidatą į Chicago miesto merus ir neabejojama, kad tą patį padarys visi 50 centro komiteto nariai, kurie susirenka šį penktadienį posėdžio.

Respublikonai rinks Benjamina Adamowskį

Respublikonų centro komiteto sąrašą sudarymo grupė (slate makers) 7 balsais prieš 2 indorsavo lenką Benjamina Adamowskį savo partijos kandidatą į Chicago miesto merus ir neabejojama, kad tą patį padarys visi 50 centro komiteto nariai, kurie susirenka šį penktadienį posėdžio.

Respublikonai rinks Benjamina Adamowskį

Respublikonų centro komiteto sąrašą sudarymo grupė (slate makers) 7 balsais prieš 2 indorsavo lenką Benjamina Adamowskį savo partijos kandidatą į Chicago miesto merus ir neabejojama, kad tą patį padarys visi 50 centro komiteto nariai, kurie susirenka šį penktadienį posėdžio.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgimais terminams ir žemais nuomūšiais mėnesiniais išimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

10x3 1/2 METU 2 aukštų mūr., Gage Pk. Virimo-kepimo krosnis, salduvai, oro vėsinantai kiekviename bute. Gazo karšto vandens šildymas. Alum. langai. \$1,150 mėn. pajamu. \$92,000.

DALIS SEIMOS jau išsikėlusi iš Čikagos — progą pirkti 6 kamb. 12 metu mūr. Alum. langai, kilimai ir kt. priedai, 1 1/2 mašinos garažas. \$20,500 — arba geriausias pasiūlymas.

1 1/2 AUKSTO 2x4 1/2 6 metu mūr. Marquette Pk. Ažuolo metis. Gazo karšto vandens šiluma. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. 2 auto garažas. \$35,000.

LABAI MODERNIŠKAS 5 1/2 kamb. 2 metu mūr. Gage Pk. Kepimo - virimo krosnis. Apsauga nuo potvynio. 1 1/2 vonios. Tinkamas bet kokios profesijos seimai.

7 METU 5 1/2 kamb. mūr. bungalow prie 71-os ir St. Louis. Gazo šiluma. Kilimai. \$19,000. Geras — apžiūrėkite!

SU VISAIŠ PATOGUMAIS naujas, dar neįvykimas 5 1/2 kamb. mūr. arti Marquette Pk. Nusipirkę būsite patenkinti.

SAVININKAS NORI parduoti — 4x4 ir 2 kamb. rūsyje. mūr. Brighton Pk. Moderniškos vonios. Nauja alyvos šildymo sistema. Alum. langai. 3 auto garažas. Apžiūrėkite!

3 BUTŲ MŪR. Marquette Pk. — 2x6 ir 1-4. Mūr. 2 mašinos garažas. 31 pėdos sklypas. \$185 mėn. pajamu ir savininkui 6 kamb. butas. \$32,000.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street. Walbrook 5-6015

MORINIS, 5 apačioj, 3 viršuj, gazuotas, 30 p. lotas, M. P., \$16,900.
MORINIS 2x5, atskiri šild., gazu, garažas, M. P., \$21,000.
MORINIS 6 kamb., 30 p. lotas, garažas, 67 ir Artesian, tik \$16,800.

MORINIS naujas 2x5 1/2, platus lotas, atskiri šild., \$39,800.
MEDINIS 4 kamb., 33 p. lotas, gazo šild., M. P. \$10,250.
MORINIS 3 mieg., 7 metu, garažas, daug priedų, M. P. \$20,600.

ANT DVIGUBO SKLYPO 2 namai: mūr. ir med., po 3 butus, garažas, nauja elektra, atskiri šild., pajamu \$320 mėn. Gage P., tik \$26,000.
7 METU 2x5 mūr., 30 p. sklypas, nuomos už 2-ą aukštą \$150 mėn., ir vak. nuog Gage P., tik \$34,500.
7 KAMB. mūras, graži virtuvė, plyt. vonia, 2 a. garažas, 30 p. sklypas, M. Parke, tik \$16,500.
12 METU 5 kamb. medinis, platus sklypas, tik \$12,300.
1 1/2 A. 6 ir 4 KAMB., 50 p. sklypas, labai gražūs butai, išskirti vamzdiškai, 2 a. mūr. garažas, M. Parke, \$33,500.

PAŠIRINKIMAS INVESTACIJAI: nuose 4 iki 30 apart. nuosav., rooming house, modeliai su mažu imokėjimu.

5 KAMB. MŪRAS, nauja šiluma gazu, plyt. vonia, apsaugotas nuo potvynio rūsvis, 2 a. garažas, arti mūsų įstaigos, tik \$16,400.
GRAZI 6 kamb., mūr. rezidencija, kaip nauja 2 a. garažas, platus sklypas. \$21,500.
6 1/2 KAMB. visai naujas mūrinis, 2 vonios, alum. langai, karšto vand. šild. gazu, tik \$22,450.
2 BUTAI po 3 mieg., mūras, platus sklypas, šild. alyva, tik \$26,400.
5 BUTAI IR BIZNIS labai gerose vietose, M. Parke, imokėti tik \$15,000.
3 MIEGAMU 3 metu mūras, Brighton Parke, \$21,800.
LUXUS 6 kamb., 5 metu mūro ranch rezid., 1 1/2 vonios, kilimai, puikiai įrengtas poilsinis rūsy, 2 a. mūrinis garažas, platus sklypas, daug vertingų priedų, \$32,500.
2 BUTU MŪRAS, geros pajamos, Gage Parke, tik \$18,600.
GRAZUS BUTAS ir taverna su visais įrenginiais, geras bisnis, Marquette Parke. Tik \$24,900.

BELL-VARPAS
REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE - NOTARY PUBLIC
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 9, šeštad. ir sekmad. nuo 9 iki 5.
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

\$15,900 — 4 butų namas, į pietus nuo 26 ir Keeler, 4x4 kamb., gazo šild., kab. virtuvė, 2 vonios, šildymo šild. butas, pajamu \$2,220, \$3,000 imokėti. SVOBODA, 3739 West 26 St. LA 1-7038

ELECTRICITY Elektros įtaisymai
PATYRĖS IR LICENZIJUOTAS ELEKTROS KONTRAKTORIUS
Išdeda išdėgusias vielas, iškelia laukan elektrus metrus, įveda naujus plugus ir jungtukus, naujas lempas. Paims kad ir mažą darbą. Apkainavimas veltui. Telefonuoti PU 5-3300 prieš 9:00 AM ar po 7:00 PM. S. P. Chuzels, 14 West 103 Place.

RENTING IN GENERAL Nuomos
ISNUOMOJAMAS naujai išdekoruotas 4 kamb. butas su vonia prie 47th ir Ashland. CL 4-7071 po 6 val. vak.

ISNUOMOJAMI 2 kambariai. 1808 S. Peoria, teirautis pirmame aukšte iš fronto.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkę
COOK — HOUSEKEEPER
Experienced woman with recent privat family, references.
Go home nights. Steady.
Hours: 8—6:30. Call WA 2-6468

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE — GARSINKIS IR TU

"NAUJIENOS" KIEKVieno DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS
6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, DECEMBER 20, 1962

BUY U. S. SAVINGS BONDS